

A miniszterelnök hazaérkezése után dönt a kormány az egyetem sorsáról

Rendkívüli közgyűlésre hívják össze a törvényhatósági bizottságot. — Baranyi főispán tájékoztatta a kormányt Szeged megdöbbenéséről

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi egyetem orvosi fakultásának sorsa egyre nagyobb mértékben nyugtalanítja a város közönségét és egyre jobban fokozódik a kultuszminiszter kipatlant katasztrófális terve miatt az elkeseredés. Ezt a hangulatot egyáltalában nem enyhítette H o m a n Bálint kultuszminiszter ismeretes nyilatkozata sem, ami érthető is, mert hiszen ez a nyilatkozat tulajdonképpen nem jelent cáfolatot, sőt határozatlansága miatt mindenki az elterjedt hírek megerősítését látja benne.

Baranyi Tibor főispán — akit szombaton ismét beszállítottak a kórházba, mert szervezetében veszedelmes belső tályog képződött, amelyet azonban Hedry Miklós főorvos azonnal feltárt —, betegágyán is a legnagyobb figyelemmel kíséri a szegedi egyetem körül történt eseményeket és már

gondoskodott arról, hogy a kormány tudomást szerezzen a kultuszminiszteri terv hatásáról és várható politikai következményeiről.

Az orvosi fakultás megszüntetésének terve nyomán támadt elkeseredés az oka valószínűnek annak is, hogy — mint budapesti tudósítónk jelenti —, a kultuszminiszter nem terjeszti a pénteki minisztertanács elé ismeretes egyetemi tervezetét. A kormány ugyanis úgy ítélte meg a helyzetet, hogy annyira nagyfontosságú kérdésről van szó, amelynek elbírálásával

meg kell várni Gömbös Gyula miniszterelnököt.

Mivel a miniszterelnök csak november elején érkezik vissza balkáni útjáról, az egyetem ügyében sem történik meg korábban a döntés.

A döntés elhalasztása mindenesetre kedvező helyzetet teremt Szeged számára, mert időt nyújt a védekező harc alapos előkészítésére. A városban már az első pillanatban felmerült az a kívánság, hogy a törvényhatósági bizottság

rendkívüli közgyűlésen

foglalkozzék ezzel az ügygel és a lehető leghatározottabb formában emelje fel tiltakozó szavát minden olyan törekvés, vagy terv ellen, amely az egyetem teljességét a legcsekélyebb mértékben is fenyegeti. Valószínű, hogy rövidesen sor is kerül a rendkívüli közgyűlés összehívására, de szó van arról is, hogy

a város társadalma más formában is kifejezi erőyes tiltakozását

a kultuszminiszter egyetemcsonkító terve ellen.

A szegedi egyetem megcsonkításának megakadályozása érdekében dr. S o m o g y i Szilveszter polgármester és dr. S z é k i Tibor egyetemi rektor tudvalevőleg a pénzügyminisztert akarják felkeresni. A szegedi küldöttség meg akarja győzni a pénzügyminisztert, hogy

takarékossági szempontból nem szabad megszüntetni a szegedi egyetem orvosi fakultását,

mert ez aránylag kis megtakarítást eredményezne, ellenben szinte felmérhetetlen lenne az a tudományos kár, mely a megszüntetéssel kapcsolatban feltétlenül jelentkezne.

S o m o g y i polgármester néhány nappal ezelőtt telefonon érdeklődött a pénzügyminisztériumban, hogy Imrédy miniszter mikor fogadná a szegedi küldöttséget. A hétfői postával arról értesítették a polgármestert, hogy

a pénzügyminiszter nagy elfoglaltsága miatt október 30-ika előtt nem fogadhatja a szegedieket,

ellenben harmincadika után bármelyik nap a küldöttség rendelkezésére tud állni.

A polgármester közlése szerint az egyetemi rektorával együtt valószínűleg november első napján megy fel Imrédy pénzügyminiszterhez. Ettől függetlenül Széki rektor már szerdán felutazik Budapestre és Szily államtitkárral tárgyal az egyetem dolgáról.

Gróf Klebelsberg Kunó a kulturpolitikus, a publicista és az alföldi gondolat megteremtője

A Dugonics Társaság emlékünnepe

(A Délmagyarország munkatársától.) A Dugonics-Társaság vasárnap délután 4 órai kezdettel gróf Klebelsberg Kunó halálának évfordulója alkalmából felolvasó ülést tartott. A termet zsúfolásig megtöltő közönség érdeklődéssel hallgatta az előadókat, akik Klebelsberg nagyságát, jelentőségét méltatták. Az ülést dr. Szalay József elnök nyitotta meg a következő beszéddel.

— Most egy éve, hogy temettük. Szívünkben Bánk-bánnal sirt föl a fájdalom: Nincs a teremtsében olyan vesztes, mint Szeged s nincs több olyan árva, mint alkotásai. Oe ne szaggassunk sebeket; ne keseregjünk; emléket idézzük kegyelettel. Szeged történetének utolsó századában négy gróf tevékenysége magasodik ki. Széchenyi István az Alföld ármentesítése céljából végighajózott a Tiszán, Szegeden kötött ki s megindította a Tisza-szabályozás munkálatait. Raday Gedeon Szegedről erős kézzel állította helyre az Alföld közbiztonságát, melynek megrendülése magyarsággal szemben le-sújtó bírálatot hívott ki az európai közvéleményben. Tisza Lajos az árvíz pusztító városrost modern elgondolás szerint teremtetett ujja.

Klebelsberg Kunó istenándotta tehetsége és rajongó szeretete intézményesen vetette meg a nagyváros alapjait. Ezt a négy egyéniséget nem a rang helyezte polgártársai fölé, hanem az, hogy a gondolat aroszlokatái s a cselekedet hősei voltak. Naggyá emelte őket vállalt szerepük s annak áldozatos munkával való véghezvitele. Örök érdemük, hogy munkatársaikat alkalmasan választották meg s hogy munkájuk részére nemcsak a szegedi polgárság szellemi, erkölcsi s anyagi erejét tudták megnyerni, hanem, hogy a város érdekét országos érdekűvé fejlesztették. A felsoroltak közül Szegedet nem azért fűzi a legmelegebb hála és a legőszintebb szeretet Klebelsberghez, mert időrendben ő áll a városhoz legközelebb, hanem azért, mert amíg elődei a városnak létfeltételeit teremteték meg, ő ezen túl, a jövőbe mutató programot is adott. Ha az iránt rendelkezhetne, hogy ki legyen megszakított munkájának méltó folytatója, bizonyára azt mondaná: a szegedi polgár, a szegedi polgárok összessége maga a város. A munka minősége meg olyan legyen, hogy példát vehessen róla az egész ország. Ez a klebelsbergi hagyaték legbecsületesebb vég-

Kályha és tűzhely
kiállítás
VARGA vasáruházbán
Szíves tanácsok gazdaságos tüzelésre.
Az összes típusok szakszertű bemutatása.
Kállay A. (Hid) uccá.

rehajtása; ez az ő emlékének legméltóbb megörökítése. Ha Szeged egyebet sem tesz, csak Klebelsberg programján dolgozik tovább, úgy a következő századra is talál elég és méltó munkát. Ha valakit, úgy Klebelsbergert megilleti, hogy nevét ragyogó érdemrendűl tüzzék uccák és terek mellé, képmását kőben, ércben és ecsettel megörökítsék. Azonban Szegedtől neki mindennél többet kell kapnia: ez az egész város legyen az ő évezredekkel dacoló, eleven emléke.

— Klebelsberg a Nagymagyarországnak nemcsak neveltje, de már számottevő egyénisége volt. Csonkamagyarországon jutott azonban igazi államférfiúi szerephez: a csüggedés korában, mert akarni s az országos csapástól didergő lelkekbe a bizodalomnak s a reménykedésnek tüzeit belevarázsolni. Mózesi Tragédiája, hogy nem érte meg a csorbitatlan országot, pedig munkájának egész teljességét ennek az alapvetésére szentelte. Erkölcsei elégtétele, hogy élettéljes alkotásai túléltek a Gondviselés kifürkészhetetlen akaratából történt kora elmulását.

— Alkik mindent csak bevétel és kiadás szempontjából bírálják, éles kritikával illeték alkotásait. Ezek nem ismerték a legnemesebb mámort, az alkotás mómorát, amely nélkül pedig a messze jövőre is maradandót nem lehet alkotni. Az ilyen csupa energia államférfiúnak még a hibázása is több értékű, mint a latolgatók, a fontolgatók helybentopogása. Amanak a hibáját ki lehet köszörsülni, emezeknek a mulasztását talán sohasem lehet pótolni. Bár a népszerűség szappanbuborékjára nem áhított, de szerette, ha szerették. Viszont nem rettentette, ha — mint azt a megbántottság keserű perceiben mondta — meg akarták kövezni. Erre ő is kövekkel: az alkotás, az építés köveivel válaszolt. Kultur szentségtörésben lesz vétkes az, aki ezeket a köveket meglazítja, sőt lebontja! Ha politikai bálvány lett volna, kortársai bizonyára hangosabb hozsannával, sűrűbb tömjénezéssel ünneplik. És mégis ő lett a ny rtes. Üdvívalgások elhalkulnak, tömjénillatuk elpárolognak, míg övé lett az államférfiak annyira áhított pályabére: a jövő.

— Klebelsberg és Szeged: a gondviselés szerű államférfiú és a küldetéses város szerencsés találkozás volt — folytatta Szalay. Klebelsberg sokoldalúsága vetekedett a legnemesebb kristályéval. Ennek a kristálynak azonban a magja Szeged volt. Mi, árvái, drága örökségét megtartjuk; csak egyet pazarolunk: nemes emléke iránti hálás szeretetünket. Fenkölt szelleme örökmécsesként világítson a kultúra szentélyében s mutassa az egyelenül tévedhetetlen utat a nemzeti megújulás s a magyar feltámadás felé!

A nagysikerű beszéd után dr. Huszti József egyetemi tanár tartott előadást Klebelsberg a kulturpolitikus címmel. Kifejtette, hogy Klebelsberg gróf legnagyobb történeti érdemét abban látja, hogy az összeomlás után, amikor a földre sujtott nemzet ájultságában már-már misszió-tudatát is elvesztette, a nemzeti újjáéledés vezérszólamát kidolgozta, azt szavával, példájával és elsősorban alkotásaival a magyarság programjává tette. A reménytelenségtől megszibadt magyar lélek elé olyan működési területet tárt, amelyet Trianonnak sem volt módjában elzárni s amelyen a nemzet szabadon kiélhette guzsbakötöttségében is az esz-

Ma játszik
Belvárosi Mozi

Utolsó nap:

Mellékucca

Egy milliomos barátnőjének regénye.
Főszereplők:

John Boles és Irène Dunne